

**IKI GEZEK SALGYT SALYNMAGYNY ARADAN
AÝYRMAK WE GIRDEJI ÜÇIN SALGYTLARY
TÖLEMEKDEN ÝÜZ DÖNDERILMEGINIŇ
ÖŇÜNI ALMAK HAKYND
TÜRKMENISTANYŇ HÖKÜMETI BILEN
MALAÝZIÝANYŇ HÖKÜMETINIŇ ARASYNDA
YLALAŞYK**

**TÜRKMENISTANYŇ HÖKÜMETI
WE
MALAÝZIÝANYŇ HÖKÜMETI**

iki gezek salgyt salynmagyny aradan aýyrmak we girdeji üçin salgytlary tölemekden ýüz dönderilmeginiň öňüni almak hakynda Ylalaşyk baglaşmak isiäp we iki ýurduň arasynda ykdysady hyzmatdaşlygy ösdürmek maksady bilen,

ŞULAR BARADA YLALAŞDY:

*gel. n 451
24.11.08*

1-nji madda **Ylalaşygyň ulanylýan taraplary**

Şu Ylalaşyk Şertleşýän Taraplaryň biriniň ýa-da ikisiniň hem dahyllysy bolup durýan taraplara ulanylýar.

2-nji madda **Ylalaşygyň degişli salgytlary**

1. Şu Ylalaşyk alynş usulyna garamazdan Şertleşýän Tarapyň ýa-da onuň dolandyryş-çäk birlikleri ýa-da ýerli häkimiýet edaralary tarapyndan girdeji üçin alynýan salgytlar babatda ulanylýar.

2. Girdejileriň umumy möçberinden ýa-da onuň aýry-aýry böleklerinden alynýan ähli salgytlar, şol sanda gozgalýan ýa-da gozgalmayan emlägi aýrybaşgalamakdan alynýan girdeji salynýan salgytlar, kärhanalar tarapyndan tölenýän aýlyk iş hakynyň ýa-da hak-heşdegiň umumy möçberinden alynýan salgytlar, şeýle hem maýanyň artmagyndan gelýän girdejilerden alynýan salgytlar girdeji üçin salgytlar hasaplanýar.

3. Şular Ylalaşygyň degişli bar bolan salgytlary bolup durýar:

a) Türkmenistanda:

(i) edara görnüşli taraplaryň peýdasyndan (girdejisinden) alynýan salgyt; we

(ii) şahsy taraplaryň girdejilerinden alynýan salgyt;

(mundan beýläk «türkmen salgytlary» diýlip atlandyrylýar);

b) Malaýziýada:

(i) girdeji üçin salgyt; we

(ii) nebit işlerinden girdeji üçin salgyt;

(mundan beýläk «Malaýziýa salgytlary» diýlip atlandyrylýar).

4. Şeýle hem Ylalaşyk şu Ylalaşyga gol çekilen senesinden soňra bar bolan salgytlara goşmaça alynjak ähli bir meňzeş ýa-da hakykatda barabar salgytlar, ýa-da olaryň deregine ulanylýan salgytlar babatda ulanylýar. Şertleşýän Döwletleriň ygtyýarly edaralary degişli salgyt kanunlaryna girizilen düýpli üýtgetmeler barada bir-birini habarly ederler.

3-nji madda **Umumy kesgitlemeler**

1. Eger kontekstden başgaça gelip çykmaýan bolsa, şu Ylalaşygyň maksatlary üçin:

3

a) «bir Şertleşyän Döwet» we «beyleki Şertleşyän Döwet» aňlatmasy kontekste baglylykda Türkmenistany ya-da Malayziyany aňladýar;

b) «Türkmenistan» adalgasy Türkmenistanyň halkara hukugyna laýyklykda üstünde Türkmenistanyň öz özygtyýarly hukuklaryny we yurisdiksiýasyny amala aşyran çäklerini aňladýar;

g) «Malayziya» adalgasy Malayziya Federasiýasynyň çäkleri, Malayziyanyň çäklerindäki suwlary we çäklerindäki deniz ginişligini we Malayziyanyň halkara hukugyna laýyklykda tebigy gorlary gözlemek we işläp geçmek üçin öz özygtyýarly hukuklaryny ya-da yurisdiksiýasyny amala aşyran ya-da geljekde amala aşyjak Malayziyanyň çäklerindäki suwlardan daşardaky islendik zolagy we seýle çäklerdäki deniz ginişligini we onuň jümmüşini öz içine alýar;

d) «tarap» adalgasy şahsy tarapy, kompaniýany we taraplaryň islendik beyleki birleşmesini öz içine alýar;

e) «kompaniýa» adalgasy islendik korporativ birleşigi ya-da salgyt salmagyň maksatlary üçin korporativ birleşik hökmünde garalyan islendik beyleki guramany aňladýar;

f) «bir Şertleşyän Döwetin kärhanasy» we «beyleki Şertleşyän Döwetin kärhanasy» aňlatmalary degişlilikde bir Şertleşyän Döwetin dahyllysy tarapyndan dolandyrylyan kärhanany; we beyleki Şertleşyän Döwetin dahyllysy tarapyndan dolandyrylyan kärhanany aňladýar;

g) «halkara gatnamasy» aňlatmasy Şertleşyän Döwetin kärhanasy tarapyndan ulanylyan deniz ya-da howa gämisi bilen islendik gatnamany aňladýar, deniz ya-da howa gämisiniň diňe beyleki Şertleşyän Döwetde ýerleşyän nokatlaryň arasynda ulanylyan halatlary muňa girmeyär;

h) «ygtyýarly edara» aňlatmasy şulary aňladýar:

(i) Türkmenistanda – Maliye ministrligini we Bas döwet salgyt gullugyny ya-da olaryň ygtyýarly wekilini;

(ii) Malayziyada – Maliye ministrligini ya-da onuň ygtyýarly wekilini;

(i) Şertleşyän Döwetin rayatlygyny alan islendik şahsy tarapy; we

(ii) Şertleşyän Döwetin herket edýän kanunçylygy esasynda seýle derejani alan islendik edara görnüşli tarapy, şerketi ya-da assosiasiýany.

2. Eger kontekstden basgaca gelip çykmayan bolsa, Şertleşyän Döwet şu Malasygy ulananda islendik pursatda onda kesgitlemenedik islendik adalga Malasygň degişli salgytlary babatda şol Döwetin kanunçylygunda şol pursatda oňa berlen mana eye bolar, islendik degişli salgyt kanunçylygy

babatda many şol döwletiň beýleki kanunçylygy babatda manysyndandartykmaçlyk eder.

4-nji madda **Dahyllsý**

1. Şu Ylalaşygyň maksatlary üçin «bir Şertleşýän Döwletiň dahyllsý» aňlatmasy şol Döwletiň kanunçylygy boýunça ýaşayan ýeri, hemişelik bolýan ýeri, dolandyryjy edarasynyň ýerleşýän ýeri ýa-da beýleki şoňa meňzeş ölçegleri esasynda salgyt salynmaga degişli islendik tarapy aňladýar, şeýle hem şol Döwleti ýa-da onuň islendik dolandyryş-çäk birligini ýa-da ýerli häkimiýet edaralaryny öz içine alýar. Emma bu aňlatma diňe şol Döwletde alnan çeşmelerden girdejiler babatda salgyt salynmaga degişli tarapy öz içine almaýar.

2. 1-nji bölümiň düzgünlerine laýyklykda şahsy tarap Şertleşýän Döwletleriň ikisiniň hem dahyllsý bolup durýan halatynda onuň derejesi şeýle kesgitlenilýär:

a) ol hemişelik ýaşayan ýeri bolan Döwletiň dahyllsý hasaplanýar, eger onuň iki Döwletde-de hemişelik ýaşayan ýeri bar bolsa, ol has ysnyşykly şahsy we ykdysady gatnaşyklary (möhüm bähbitleriniň merkezi) bolan Döwletiniň dahyllsý hasaplanýar;

b) eger onuň möhüm bähbitleriniň merkezi bolan Döwleti kesgitlenip bilinmese ýa-da onuň Döwletleriň hiç birinde hem hemişelik ýaşayan ýeri ýok bolsa, ol diňe adaty ýaşayan Döwletiniň dahyllsý hasaplanýar;

ç) eger ol adaty iki Döwletde-de ýaşayan ýa-da ol adaty Döwletleriň hiç birinde-de ýaşamaýan bolsa, ol diňe milli tarapy bolup durýan Döwletiniň dahyllsý hasaplanýar;

d) eger ol iki Döwletiň hem milli tarapy bolup durýan ýa-da Döwletleriň hiç biriniň hem milli tarapy bolup durmaýan bolsa, Şertleşýän Döwletleriň ygtyýarly edaralary bu meseläni özara ylalaşyk boýunça çözüär.

3. 1-nji bölümiň düzgünlerine laýyklykda şahsy tarap bolup durmaýan tarapyň Şertleşýän Döwletleriň ikisiniň hem dahyllsý bolup duran halatynda Şertleşýän Döwletleriň ygtyýarly edaralary bu meseläni onuň hakyky dolandyryjy edarasynyň ýerleşýän ýerini göz önünde tutup, özara ylalaşyk boýunça çözüär.

5-nji madda **Hemşelik wekilçilik**

1. Şu Ylalaşygyň maksatlary üçin «hemşelik wekilçilik» aňlatmasy kärhananyň telekeçilik işiniň doly ýa-da bölekleyin amala aşyrylýan hemşelik iş ýerini aňladýar.

2. Hususan-da, «hemişelik wekilçilik» aňlatmasy şulary öz içine alýar:

a) dolandyrys ýerini;

b) şahamçany;

ç) edara binasyny;

d) fabrigi;

e) ussahanany;

f) şahtany, nebit ýa-da gaz guýusyny, kani, desgany, enjamy ýa-da tebigy gorlary barlamak, çykarmak we işläp geçmek bilen baglanyşkly

islandik başga ýeri;

g) beýleki taraplara ammar jaylaryny berýän tarapyň ammaryny.

3. Şeýle hem «hemişelik wekilçilik» aňlatmasy şulary öz içine alýar:

a) gurluşyk meýdançasyny, gurluşyk, gurnama ýa-da yygnayş

desgalaryny, ýa-da agzalan desgalar bilen baglanyşkly gözegçilik işini diňe solar bilen baglanyşkly işleriň dowamlylygy 6 aýdan geçen halatda;

b) hyzmatlary etmegi, şol sanda kärhananyň işgärtleriniň ýa-da bu

maksat üçin kärhana tarapyndan hakyna tutulýan beýleki işgärtleriň kömegi bilen edilyän maslahat beriş hyzmatlaryny, eger diňe şeýle häsiýetli iş (şol bir

ýa-da aralykda taslamanyň çäklerinde) Şertleşýän Döwletde islendik 12 aýlyk döwürüň dowamynda jemi 90 günden köp döwürüň ýa-da döwürleriň

dowamynda amala aşyrylýan bolsa.

4. Şu maddanyň öňki düzgünlerine garamazdan, «hemişelik wekilçilik»

aňlatmasy şulary öz içine almayar:

a) desgalaryň diňe kärhana degişli harjtlary ýa-da önümleri saklamak

ýa-da görkezme maksady bilen ulanylmagyny;

b) kärhana degişli harjtlaryň ýa-da önümleriň ätiýaçlyklarynyň diňe

saklamak, görkezme ýa-da üpjün etmek maksady bilen yerleşdirilmegini;

ç) kärhana degişli harjtlaryň we önümleriň ätiýaçlyklarynyň diňe

beýleki kärhana tarapyndan gatydanan işlemek maksady bilen

yerleşdirilmegini;

d) hemişelik iş ýeriniň diňe harjtlary ýa-da önümleri satyn almak

maksady bilen ýa-da kärhana üçin maglumatlary toplamak üçin

saklanmagyny;

e) hemişelik iş ýeriniň diňe kärhana üçin islendik beýleki täýýarlyk ýa-

da kömekçi häsiýetli işleri amala aşyrmak maksady bilen saklanmagyny;

f) hemişelik iş ýeriniň (a) kiçi bölümden (e) kiçi bölüme genli sanaly

geçilen işleriň görnüşlerini islendik gezekleşdirmeçi amala aşyrmak üçin

şeýle gezekleşdirmeçi netijesinde hemişelik iş ýerinde döreyän işin jemi

täýýarlyk ýa-da kömekçi häsiýetli bolan şertinde saklanmagyny.

5. 1-nji we 2-nji bölümleriň düzümlerine garamazdan, eger 7-nji bölümde agzalýan garaşsyz derejeli agentden başga tarap Şertleşýän Döwletde beýleki Şertleşýän Döwletiň kärhanasynyň adyndan hereket edýän bolsa we eger şol tarapyň:

a) şol Döwletde kärhananyň adyndan şertnamalary baglaşmaga ygtyýarlyklary bar bolsa we şol ygtyýarlyklary adatça ulanýan bolsa, eger şol tarapyň işi 4-nji bölümde görkezilen iş bilen çäklenýän bolsa, eger şol iş onuň hemişelik ýeriniň üsti bilen amala aşyrylýan hem bolsa şol hemişelik iş ýerini şu bölümiň düzgünlerine laýyklykda hemişelik wekilçilige öwürmeýän bolsa; ýa-da;

b) ol şeýle ygtyýarlyklara eýe bolmasa, ýöne adatça harytlaryň ýa-da önümleriň ätiýaçlyklaryny birinji agzalan Döwletde saklaýan, olardan kärhananyň adyndan harytlar ýa-da önümler bilen zygyder üpjün etmegi amala aşyryýan bolsa, şol kärhana şol tarapyň kärhana üçin birinji agzalan Şertleşýän Döwletde amala aşyryýan islendik işi babatda hemişelik wekilçiligi bar hökmünde garalýar.

6. Şu maddanyň öňki düzgünlerine garamazdan, Şertleşýän Döwletiň ätiýaçlandyryş kärhanasy eger ol ätiýaçlandyryş ýygymalaryny şol beýleki Döwletiň çäklerinde ýygnaýan ýa-da 7-nji bölüm degişli garaşsyz derejesi bolan agent bolup durmaýan tarapyň üsti bilen şol ýerde bolup biljek töwegelçilikden ätiýaçlandyrmagy amala aşyryýan bolsa, Şertleşýän Döwletiň kärhanasy beýleki Şertleşýän Döwletde hemişelik wekilçiligi bar hasap ediler. Gaýtadan ätiýaçlandyrylan halatlary muňa girmeyär.

7. Şertleşýän Döwletleriň biriniň kärhanasy diňe onuň şol beýleki Döwletde telekeçilik işi bilen brokeriniň, komissioneriniň ýa-da garaşsyz derejesi bolan islendik beýleki agentiniň üsti bilen şeýle taraplaryň öz adaty işiniň çäklerinde hereket eden ýagdaýlarynda meşgullanýandygy üçin beýleki Şertleşýän Döwletde hemişelik wekilçiligi bar diýlip hasap edilmeyär. Emma, eger şeýle agentiniň işi doly ýa-da doly diýen ýaly şeýle kärhananyň adyndan amala aşyrylýan bolsa, täjirçilik we maliýe babatda şol kärhana bilen agentiniň arasynda garaşsyz kärhanalaryň arasynda göz önünde tutulyp bilinjek şertlerden tapawutlanýan şertler göz önünde tutulan ýa-da bellenen bolsa, şu bölümiň manasynda ol garaşsyz derejeli agent hasaplanmaz.

8. Şertleşýän Döwletiň dahyllysy bolup durýan kompaniýanyň gözegçilik edýän ýa-da beýleki Şertleşýän Döwletiň haýsy-da bolsa bir kompaniýasynyň – dahyllysynyň gözegçiliginde bolýan, ýa-da şol beýleki Döwletde telekeçilik işi bilen (hemişelik wekilçiliginiň üstünden, ýa-da haýsy-da bolsa beýleki ýol bilen) meşgullanýan halaty kompaniýalaryň islendigini beýleki kompaniýanyň hemişelik wekilçiligine öz-özünden öwürmeýär.

6-ny madda Gozgalmayan emlakden girdejiler

1. Şertlesyän Döwletin dahyllıssınyñ beyleki Şertlesyän Döwletde yerlesyän gozgalmayan emlakden alyan girdejilerine (sol sanda oba we tokay hojalıgınyndan alyan girdeji) sol beyleki Döwletde salgıt salıyp bilner.

2. «Gozgalmayan emlak» aňlatımasınyñ garalyan emlägin yerlesyän Şertlesyän Döwletinñ kanunıylygy boyunça bar bolan manysy bolmalıdyr. Bu aňlatma islendik yagdayda gozgalmayan emläge degişli emlägi, oba we tokay hojalıgınynda ulanylyan iri şahly mallary we enjamlary, yer eyegiligi babatda umumy hukugyñ düzgünleri ulanylyan hukuklary, gozgalmayan emlägin uzutruktıny, işlap tayyarlamak üçin hak-hesdek hökmünde tölenyän emlägin we bellenen töleglere hukugy, ya-da peydaly çesmelerin, gazylyp alynan baylyklaryñ we beyleki tebigy gorlaryñ yatakларыny işlap gecmek üçin hukuklary öz içine almalydyr; deniz, derya we howa gämileri gozgalmayan emlak hasaplanmayar.

3. 1-ny bölümin düzgünleri gozgalmayan emlägi göni ulanmakdan, kärendesine bermekden ya-da islendik beyleki görnüşde ulanmakdan alynan girdejiler babatda ulanylyar.

4. 1-ny we 3-ny bölümlerin düzgünleri hem kärhananyñ gozgalmayan emlakden alyan girdejileri we garassyz hyzmatlary etmek üçin ulanylyan gozgalmayan emlakden alynan girdejiler babatda ulanylyar.

7-ny madda Telekeçilik işinden alynan peyda

1. Şertlesyän Döwletin kärhanasynyñ alyan peydasyña eger diñe şeyle kärhana telekeçilik işini beyleki Şertlesyän Döwletde ol yerde yerlesen hemişelik wekilçiliginiñ üsti bilen amala asyran bolsa, diñe sol Şertlesyän Döwletde salgıt salınyar. Eger kärhana telekeçilik işini şeyle yol bilen amala asyran bolsa, onıñ peydasyña beyleki Döwletde salgıt salıyp bilner, yöñe diñe peydanyñ sol hemişelik wekilçilige degişli böleginde salgıt salıyp bilner.

2. 3-ny bölümin düzgünlerini nazara almak bilen, Şertlesyän Döwletin kärhanasy telekeçilik işini beyleki Şertlesyän Döwletde ol yerde yerlesyän hemişelik wekilçiliginiñ üsti bilen amala asyran halatynda her bir Şertlesyän Döwletde sol hemişelik wekilçilige ol aıtybaşgalanan we aıratyn şeyle ya-da goña menzeş şertlerde şeyle ya-da goña menzeş iş bilen meşgulıanyan bolup, hemişelik wekilçilige bolup duryan kärhanasynyñdan bütinley garassyz heraket eden yagdayynda alyp biljek peydasy degişlidir.

3. Hemişelik wekilçiligiň peýdasy kesgitlenende hemişelik wekilçiligiň telekeçilik işiniň bähbidi üçin eden çykdajylaryny, şol sanda dolandyryş we umumy edara ediş çykdajylaryny ýa hemişelik wekilçiligiň ýerleşýän döwletinde ýa-da başga ýerde hasaplap aýyrmaga ýol berilýär.

Emma eger şeýle ýagdaý bar bolsa, hemişelik wekilçilik tarapyndan kärhananyň bar edarasynyň ýa-da onuň edaralarynyň islendigine roýalti, galam haklary ýa-da beýleki şoňa meňzeş tölegler görnüşinde, patentleri ulanmagy ýa-da beýleki hukuklary çalyşmak üçin, ýa-da edilen anyk hyzmatlar üçin komission tölegleri görnüşinde ýa-da dolandyryş üçin ýa-da hemişelik wekilçilige berlen pul karzlary boýunça göterimler görnüşinde tölenen (we hakyky çykdajyryň öwezini dolmak bilen baglanyşykly bolmadyk) pul möçberleri babatda şeýle hasaplap aýyрма ýol berilmeýär. Şoňa meňzeş ýagdaýda hemişelik wekilçiligiň peýdasy kesgitlenende kärhananyň baş edarasyndan ýa-da onuň islendik edaralaryndan roýalti, galam haklary ýa-da beýleki şoňa meňzeş tölegler görnüşinde patentleri ýa-da beýleki hukuklary ulanmagy çalyşmak üçin ýa-da edilen anyk hyzmatlar üçin komission tölegler görnüşinde, ýa-da dolandyryş üçin ýa-da kärhananyň baş edarasyna ýa-da onuň islendik edaralaryna berlen pul karzlary boýunça göterimler görnüşinde degişli (we hakyky çykdajylaryň öwezini dolmak bilen baglanyşykly bolmadyk) pul möçberleri hem hasaba alynmaýar, bank edaralary muňa girmeýär.

4. Şertleşýän Döwletde peýdany kesgitlemegi kabul edilen derejesinde hemişelik wekilçilige kärhananyň peýdasynyň umumy möçberini deň ölçegde onuň dürli birlikleriniň arasynda paýlamagyň esasynda degişli edilýän salgyt salynmaga degişli peýdany kesgitlemäge 2-nji bölümde hiç bir zat şol Şertleşýän Döwlete kabul edilip bilinjek derejede şeýle deň ölçegde paýlamak arkaly kesgitlemegi gadagan etmeýär; muňa garamazdan, ulanylýan deň ölçegde paýlamak usuly onuň netijeleri şu maddadaky ýörelgelere laýyk geler ýaly bolmalydyr.

5. Eger ygtyýarly edarada bar bolan maglumat kärhananyň hemişelik wekilçiligine degişli girdejini kesgitlemek üçin ýeterlik däl bolsa, şu maddada hiç bir zat şol Döwletiň ygtyýarly edaranyň tarapyň salgyt borçnamalary kesgitlemek bilen baglanyşykly islendik kanunçylygyny ulanmagyna täsir etmez. Kanunçylyk ulanylar, sebäbi barlanan maglumat ygtyýarly edara şu maddanyň ýörelgelerine laýyklykda şeýle mümkinçiligi berýär.

6. Hemişelik wekilçilige hiç hili peýda diňe şol hemişelik wekilçiligiň kärhana üçin harytlary ýa-da önümleri satyn alandygynyň esasynda hasaplanyp goşulmaz.

geçirip bilinjek, yöne seyle şertlerin bardygy için hasaplanyp geçilip tapawutly şertler dörende ya-da yola goylanda her bir halatda olaryň birine gatnasyklarynda iki garassyz kärhananyň arasynda bolup biljek şertlerden iki kärhananyň arasynda olaryň täjirgilik we maliye özara onuň mayasyna göni ya-da gytaklalyň gatnasynda,

Şertleşyän Döwletin kärhanasyny dolandyrmaga, gözegçilik etmäge ya-da b) şol bir taraplar bir Şertleşyän Döwletin kärhanasyny we beyleki göni ya-da gytaklalyň gatnasynda, ya-da;

a) Şertleşyän Döwletin kärhanasy beyleki Şertleşyän Döwletin kärhanasyny dolandyrmaga, oňa gözegçilik etmäge ya-da onuň mayasyna

1. Şu halatlarda:

Assosirlenen kärhanalar 9-njy madda

3. Şeyle hem 1-nji bölümün düzünleri Şertleşyän Döwletin kärhanasynyň pulda, bilelikdäki kärhanada ya-da halkara guramasasynda halkara gatnatomasasynda deňiz ya-da howa gämilerini ulanmaktan alan peydasy babatda-da ulanylyar.

2. Şertleşyän Döwletin kärhanasy tarapyndan alynyan, 1-nji bölümde görkezilen, halkara gatnatomasasynda deňiz ya-da howa gämilerini ulanmak bilen deňesdirilende kömekçi ya-da ikinji derejeli bolup durýan halkara gatnatomasasynda deňiz ya-da howa gämilerini ulanmaktan saklamakdan ya-da kärendesine ulanylyan konteynerleri ulanmaktan, saklamakdan ýa-da kärendesine bermekden alynyan peyda diňe şol Şertleşyän Döwletde salgyt salynyar. Konteynerleriň diňe beyleki Şertleşyän Döwletin gäklernide ulanylan halatlary muna girmeyär.

1. Şertleşyän Döwletin kärhanasynyň halkara gatnatomasasynda deňiz ya-da howa gämilerini ulanmaktan alyan peydasynda diňe şol Döwletde salgyt salynyar.

Halkara gatnatomasy 8-nji madda

8. Şu Ylasagyň beyleki maddalarynda aýratynlykda agzalyan girdejileriň görüşlerini peydanyň öz içine alan halatynda şu maddanyň düzünleri şol maddalaryň düzünlerine täsir etmeyär.

7. Öňki bölümleriň maksatlary üçin eger diňe ony üýtgetmek üçin esasy we yeterlik sebäp bolmasa, hemişelik wekilçilige degişli peyda her yly şol bir usulda kesgitlenenyär.

bilinmedik islendik peýda şol kärhananyň peýdasyna goşulyp we degişlilikde oňa salgyt salnyp bilner.

2. Bir Şertleşýän Döwletiň şol Döwletiň kärhanasynyň peýdasyny goşyan we degişlilikde salgyt salyan halatynda beýleki Şertleşýän Döwletiň kärhanasy şol beýleki Döwletde salgyt salnan peýdasy we şeýle ýol bilen goşulan peýda birinji agzalan Döwletiň kärhanasyna hasaplanyp goşulyp bilinjek peýda bolup durýar. Eger iki kärhananyň arasyndaky gatnaşyklar iki garaşsyz kärhananyň arasyndaky ýaly bolsa, eger şol beýleki Döwlet düzedişi esasly hasap etse, şol beýleki Döwlet şol peýda üçin onda hasaplanan salgyda degişli düzedişi girizýär. Şeýle düzediş kesgitlenende şu Ylalaşygyň beýleki düzgünleri bolmaly derejesinden takykklanar. Şertleşýän Döwletleriň ygtyýarly edaralary bolsa zerurlygyna görä birek-birek bilen geňeşer.

10-njy madda **Düşewüntler**

1. Bir Şertleşýän Döwletiň dahyllysy bolup durýan kompaniýa tarapyndan beýleki Şertleşýän Döwletiň dahyllysyna tölenýän düşewüntiere şol beýleki Döwletde salgyt salnyp bilner.

2. Emma şeýle düşewüntlere olary töleýän kompaniýanyň dahyllysy bolup durýan Şertleşýän Döwletinde şol Döwletiň kanunçylygyna laýyklykda salgyt salnyp bilner, ýöne eger düşewüntleriň hakyky eýesi beýleki Şertleşýän Döwletiň dahyllysy bolup durýan bolsa, şeýle ýol bilen salynýan salgyt düşewüntleriň jemi möçberiniň 10 göteriminden geçmeli däldir.

Şertleşýän Döwletleriň ygtyýarly edaralary şol çäklendirmäni ulanmagyň usulyny özara ylalaşyk boýunça bellärler.

Şu bölüm düşewüntler tölenýän girdeji babatda kompaniýa salgyt salynmagyna täsir etmeýär.

3. «Düşewüntler» adalgasy şu maddada ulanylanda paýnamalardan ýa-da bergi talapnamalary bolup durmaýan, peýda gatnaşmaga hukuk berýän beýleki hukuklardan girdejini, şeýle hem paýnamalardan girdeji ýaly paýy paýlaýan kompaniýanyň dahyllysy bolup durýan Döwletiniň kanunçylygyna laýyklykda şeýle salgyt düzgünleşdirmesine degişli beýleki korporatiw hukuklardan girdejini aňladýar.

4. Eger düşewüntleriň hakyky eýesi, Şertleşýän Döwletiň dahyllysy bolmak bilen, düşewüntleri töleýän kompaniýanyň dahyllysy bolup durýan beýleki Şertleşýän Döwletinde telekeçilik işini ol ýerde ýerleşýän hemişelik wekilçiliginiň üsti bilen amala aşyryan ýa-da şol beýleki Döwletde garaşsyz şahsy hyzmatlary ol ýerde ýerleşýän hemişelik binýadynyň üsti bilen edýän bolsa we ol babatda düşewünt tölenýän eýeçilik hakykatdan hem şeýle

hemişelik wekililige ya-da hemişelik binyada degişli bolsa, 1-nji we 2-nji böümleriň düzgünleri ulanylmayar. Şeýle halarda yagdaylara baglylykda 7-nji maddanyň ya-da 14-nji maddanyň düzgünleri ulanylyar.

5. Bir Şertleşýän Döwletin dahyllysy bolup durýan kompaniýa beyleki Şertleşýän Döwletden peýda ya-da girdejileri alyan bolsa, şol beyleki Döwlet şol kompaniýanyň töleýän düşewünterinden islendik salgytlary alyp bilmez. Eger düşewüntler şol beyleki Döwletin dahyllysyna töleýän bolsa ya-da eger babatnyda düşewüntler töleýän eyçilik hakykatdan-da şol beyleki Döwletde yerleşýän hemişelik wekililige ya-da hemişelik binyada degişli bolsa we hatda eger düşewüntler töleýän ya-da paylamadyk peýda şol beyleki Döwletde emele gelýän peýdadan ya-da girdejiden dolulygyna ya-da bölkeleyin ybarat bolsa we kompaniýanyň paylamadyk peýdasyna salgyt salnyp bilimjek bolsa, muňa girmeyär.

11-nji madda Göterimler

1. Bir Şertleşýän Döwletde döreyän we beyleki Şertleşýän Döwletin dahyllysyna töleýän göterimlere şol beyleki Döwletde salgyt salnyp bilner. 2. Emma şeýle göterimlere ol göterimlerin emele gelýän Şertleşýän Döwletinde şol Döwletin kanunçylygyna laýyklykda salgyt salnyp hem bilner, emma eger göterimlerin hakyky eyesi beyleki Şertleşýän Döwletin dahyllysy bolup durýan bolsa, şeýle yol bilen salnýan salgyt göterimlerin jemi möçberinin 10 göteriminden geçmeli däldir. Şertleşýän Döwletlerin ygtyýarly edaralary özara ylasyk boýunça şol gäklendirmani ulanmagyň usulyny belleýärler.

3. 2-nji böümin düzgünlerine garamazdan, Şertleşýän Döwletin Hökümeti beyleki Şertleşýän Döwletde şol beyleki Döwletden Hökümet tarapyndan alnan göterimler babatda salgytdan boşadylyar.

4. 3-nji böümi ulanmagyň maksatlary üçin «Hökümet» adalgasy:

a) Türkmenistanda Türkmenistanyň Hökümetini aňladýar we Türkmenistanyň Merkezi bankny öz içine alýar; we

b) Malayziýada Malayziýanyň Hökümetini aňladýar we:

- (i) ştalaryň hökümetlerini;
- (ii) yerli häkimiýet edaralaryny;
- (iii) ygtyýarly döwlet edarasyny;
- (iv) Malayziýanyň Negara bankny; we
- (v) Malayziýanyň Berhand import-eksport bankny (EKSIMbank) öz içine alýar.

5. «Göterimler» adalgasy şu maddada ulanylanda gozgalmaýan emläk bilen üpjünçiligine we bergidaryň peýdalaryna gatnaşmaga hukugynyň bardygyna garamazdan, islendik görnüşdäki bergi talapnamalaryndan girdejini we hususan-da, hökümet gymmatly kagyzlaryny we obligasiýalaryny ýa-da bergi borçnamalaryny, şol sanda şol gymmatly kagyplar, obligasiýalar ýa-da bergi borçnamalary boýunça sylaglary we utuşlary aňladýar. Öz wagtynda tölenmedik tölegler üçin jerimelere şu maddanyň maksatlary üçin göterimler hökmünde garalmaýar.

6. Eger göterimleriň hakyky eýesi bir Şertleşýän Döwletiň dahyllysy bolmak bilen, göterimleriň döreyän beýleki Şertleşýän Döwletinde telekeçilik işini ol ýerde ýerleşýän hemişelik wekilçiliginiň üsti bilen amala aşyran ýa-da şol beýleki Döwletde ol ýerde ýerleşýän hemişelik binýadyndan garaşsyz şahsy hyzmatlary edýän bolsa we esasynda göterimler tölenýän bergi talapnamasy şeýle hemişelik wekilçilige ýa-da hemişelik binýada hakykatdan-da degişli bolsa, 1-nji we 2-nji bölümleriň düzgünleri ulanylmaýar. Şeýle halatda ýagdaýlara baglylykda şu Ylalaşygyň 7-nji maddasynyň ýa-da 14-nji maddasynyň düzgünleri ulanylýar.

7. Eger töleýji şol Döwletiň dahyllysy bolup durýan bolsa, göterimler Şertleşýän Döwletde döreyän hasaplanýar. Eger göterimleri töleýän tarapyň onuň Şertleşýän Döwletiň dahyllysy bolup durýandygyna ýa-da durmaýandygyna garamazdan Şertleşýän Döwletde hemişelik wekilçiligi ýa-da hemişelik binýady bolup, şolar bilen baglanyşykly bergi döreyän, ol boýunça göterimler tölenýän we şol göterimleri tölemek boýunça çykdaýlary şeýle hemişelik wekilçilik ýa-da hemişelik binýady çekýän bolsa, şeýle göterimler hemişelik wekilçiligiň ýa-da hemişelik binýadyň ýerleşýän Döwletinde döreyär diýlip hasaplanýar.

8. Eger töleýji bilen göterimleriň hakyky eýesiniň arasynda ýa-da olaryň ikisi bilen haýsy-da bolsa bir üçünji tarapyň arasynda dörän aýratyn gatnaşyklar sebäpli esasynda tölenýän bergi talapnamasyna degişli göterimleriň möçberi töleýji bilen göterimleriň hakyky eýesiniň arasynda ylalaşylyp bilinjek möçberden geçýän bolsa, şeýle gatnaşyklaryň ýok ýagdaýynda şu maddanyň düzgünleri diňe soňky agzalan pul möçberi babatda ulanylýar. Şeýle halatda tölegiň artyk bölegine öňküsi ýaly şu Ylalaşygyň beýleki düzgünleri degişli derejede nazara alnyp, her bir Şertleşýän Döwletiň kanunçylygyna laýyklykda salgyt salynmaga degişlidir.

12-nji madda

Roýalti

1. Bir Şertleşýän Döwletde döreyän we beýleki Şertleşýän Döwletiň dahyllysyna tölenýän roýaltilere şol beýleki Döwletde salgyt salnyp bilner.

12

6. Eger töleyji bilen hakyky eyesiniň ya-da olaryň ikisi bilen haysy-da bolsa bir ügünji tarapyň arasynda aýratyn gatnasyklar sebäpli esasynda tölenýän ulanmaga, hukuga ya-da maglumatlara degişli royaltleriň möçberi şeýle gatnasyklaryň yok ýagdayynda töleyji bilen hakyky eyesiniň arasynda ýalasylyp bilinjek möçberden geçýän bolsa, su maddanyň düzgünleri diňe sonky agzalan möçber babatda ulanylyar. Şeýle halatda tölegiň artyk bölegine öňkusi ýaly su Vlasasygyn beyleki düzgünleri degişli derejede

5. Töleyji sol Döwletin dahyllysy bolup duranda royaltler Şertlesýän Döwletde döreyän hasaplanýar. Eger royaltleri töleyän tarapyň onuň Şertlesýän Döwletin dahyllysy bolup durandygyna ya-da durmayandygyna garamazdan Şertlesýän Döwletde hemişelik wekilçiligi ya-da hemişelik binyady bar bolsa, solar bilen baglanyşkly royaltleri tölemek boýunça borçnama döran we şeýle royaltleri tölemek boýunça gykdajylary şeýle hemişelik wekilçilik ya-da hemişelik binyat gekyän bolsa, şeýle royaltler hemişelik wekilçiligiň ya-da hemişelik binyadyň yerlesýän Döwletinde döreyär diýlip hasaplanýar.

4. Eger royaltleriň hakyky eyesi bir Şertlesýän Döwletin dahyllysy bolmak bilen, royaltleriň döreyän beyleki Şertlesýän Döwletinde telekeçilik işini ol yerde yerlesýän hemişelik wekilçiligiň üsti bilen amala asyryan ya-da sol beyleki Döwletde garassyz şahsy hyzmatlary sol yerde yerlesýän hemişelik binyadyndan edýän bolsa we babatynda royaltler tölenýän hukuk ya-da emlak sol hemişelik wekilçilik ya-da hemişelik binyat bilen hakykatdan-da baglanyşkly bolsa, 1-nji we 2-nji bölümleriň düzgünleri ulanylmayar. Şeýle halatda ýagdaylara baglylykda 7-nji maddanyň ya-da 14-nji maddanyň düzgünleri ulanylyar.

3. «Royalti» adalgasy su maddada ulanylanda edebiyat, sungat ya-da ylmy eserleri, sol sanda kinematografya filmi, yazgylyar, radio ya-da telewizion alyp beris üçin kinoplyonkasy ya-da lentasy, kompyuter programmalary üçin awtorlyk hukuklaryndan peydalanylandygy ya-da peydalanmaga hukugyň berlendigi üçin, islendik patent, söwda nyşany, dizayn ya-da model, meýilnama, gizlin formula ya-da proses üçin ya-da senagat, täjirçilik ya-da ylmy enjamlary ulanmak ya-da ulanmaga hukugyň berilmegi üçin, ya-da senagat, täjirçilik ya-da ylmy tejribe (nou-hau) üçin toleg hökmünde alynýan islendik gömüsdäki tolegi anladýar.

2. Emma şeýle royaltlere olaryň döreyän Şertlesýän Döwletinde sol Döwletin kanunçylygyna laýyklykda salgyl salnyp bilner, yöne eger royaltleriň hakyky eyesi beyleki Şertlesýän Döwletin dahyllysy bolup duryan bolsa, şeýle usulda salnyan salgyl royaltleriň umumy möçberiniň 10 göterimden gecmeli dälidir. Şertlesýän Döwletleriň ygtyyarly edaralary sol gäklendirmeäni ulanmagyň usullary babatda özara ýalasyga gelmelidir.

nazara alnyp, her bir Şertleşýän Döwletiň kanunçylygyna laýyklykda salgyt salynmaga degişlidir.

13-nji madda **Emlägiň bahasynyň artmagy**

1. Şertleşýän Döwletiň dahyllysy tarapyndan 6-njy maddada kesgitlenişi ýaly we beýleki Şertleşýän Döwletde ýerleşýän gozgalmaýan emlägi aýrybaşgalamakdan alýan girdejilerine şol beýleki Döwletde salgyt salnyp bilner.

2. Bir Şertleşýän Döwletiň kärhanasynyň beýleki Şertleşýän Döwletde bar bolan hemişelik wekilçiliginiň täjirçilik emläginiň bir bölegini düzýän gozgalýan emlägi aýrybaşgalamakdan alan girdejilerine ýa-da Şertleşýän Döwletleriň biriniň dahyllysyna beýleki Şertleşýän Döwletde garaşsyz taraplara hyzmatlary etmek üçin berlen hemişelik binýada degişli gozgalýan emläkden alnan girdejlere, şol sanda şeýle hemişelik wekilçiligi (aýratynlykda ýa-da tutuş kärhanany) ýa-da şeýle hemişelik binýady aýrybaşgalamakdan alnan girdejlere şol beýleki Döwletde salgyt salnyp bilner.

3. Şertleşýän Döwletiň kärhanasynyň halkara gatnatmalarynda ulanylýan deňiz ýa-da howa gämilerini, içerki howa gatnatmalarynda ulanylýan derýa gämilerini ýa-da şeýle howa, deňiz ýa-da derýa gämilerini ulanmaga degişli gozgalýan emlägi aýrybaşgalamakdan alynýan girdejlere diňe emlägi aýrybaşgalaýan tarapyň dahyllysy bolup durýan Şertleşýän Döwletinde salgyt salynýar.

4. Bir Şertleşýän Döwletiň dahyllysy tarapyndan beýleki Şertleşýän Döwletiň çäklerinde ýerleşýän gozgalmaýan emlägiň bahasynyň gönüden-göni ýa-da gytaklaýyn 50 göteriminden köp bölegini düzýän paýnamalary aýrybaşgalamakdan alýan girdejilerine şol beýleki Döwletde salgyt salnyp bilner.

5. 4-nji bölümde agzalyp geçilenlerden başga, Şertleşýän Döwletiň dahyllysy bolup durýan kompaniýanyň maýasynyň 15 göterimi möçberde gatnaşmagyna laýyk gelýän paýnamalaryň aýrybaşgalanmagyndan alnan girdejlere şol Döwletde salgyt salnyp bilner.

6. Islendik beýleki emlägi aýrybaşgalamakdan alnan girdejlere diňe emlägi aýrybaşgalaýan tarapyň dahyllysy bolup durýan Şertleşýän Döwletinde salgyt salynýar. 1-nji, 2-nji, 3-nji, 4-nji we 5-nji bölümlerde agzalýanlar muňa girmeyär.

14-nji madda Garassyz şahsy hyzmatlar

1. Bir Şertleşyän Döwletin dahyllysynyň hünär hyzmatlaryny etmekden ýa-da garassyz görnüşli beýleki işden alyan girdejisine şeýle girdejä beýleki Şertleşyän Döwletde-de salgyt salnyp bilinjek şu ýagdaýlardan başga ýagdaýlarda diňe şol Döwletde salgyt salynýar:

a) eger öz işini amala aşyrmak üçin onda beýleki Şertleşyän Döwletde zygyder barlyp bolunýan hemişelik binýat bar bolsa – şol halatda diňe şol hemişelik binýada degişli girdeji boýunça; ýa-da

b) eger onuň beýleki Şertleşyän Döwletde bolmagy garalyan senenama yylynda başlanýan ýa-da tamamlanýan islendik 12 aýlyk döwürin dowamynda 90 güne deň ýa-da 90 günden geçýän döwri ýa-da döwürleri düzýän bolsa – şol halatda diňe şol döwürde şol beýleki Döwletde onuň amala aşyrylýan işinden alnan girdeji boýunça.

2. «Hünär hyzmatlary» aňlatmasy, hususan-da, garassyz ylmy, edebiyat, artistçilik, bilim ýa-da mugallymçylyk işini, şeýle hem lukmanlaryň, aklawçylaryň, inženerleriň, binagärleriň, diş lukmanlarynyň we hasapçylaryň garassyz işini öz içine alýar.

15-nji madda

Garassyz şahsy hyzmatlar

1. 16-njy, 18-nji 19-njy maddalaryň düzgünlerini nazara almak bilen, bir Şertleşyän Döwletin dahyllysynyň hakyna tutma iş bilen baglanyşykly alyan hakyna, aýlyk iş hakyna we beýleki şoňa meňzeş hak-hesdeklerine eger hakyna tutma boýunça iş beýleki Şertleşyän Döwletde amala aşyrylmayan bolsa, diňe şol Döwletde salgyt salynýar. Eger hakyna tutma boýunça iş şeýle ýol bilen amala aşyrylýan bolsa, şonuň bilen baglanyşykly hak-hesdege şol beýleki Döwletde salgyt salnyp bilner.

2. 1-nji bölümin düzgünlerine garamazdan, bir Şertleşyän Döwletin dahyllysynyň beýleki Şertleşyän Döwletde hakyna tutma boýunça iş bilen baglanyşykly hak-hesdeginde eger:

a) hak-hesdegi alyan adam beýleki Döwletde islendik 12 aýlyk döwürin jemi 183 günden geçmeýän döwürin ýa-da döwürleriň dowamynda bolýan

b) hak-hesdek şol beýleki Döwletin dahyllysy bolup durmadyan hakyna tutujy tarapyndan ýa-da hakyna tutujynyň adyndan tolenýän bolsa, we

ç) hak-heşdekleri tölemek boýunça çykdaýlary şol beýleki Döwletde hakyna tutujynyň bar bolan hemişelik wekilçiligi ýa-da hemişelik binýady çekmeýän bolsa, diňe birinji agzalan Döwletde salgyt salynýar.

3. Şu maddanyň öňki düzgünlerine garamazdan, Şertleşýän Döwletiň kärhanasy tarapyndan halkara gatnatmalarynda ulanylýan deňiz ýa-da howa gämisiniň bortunda amala aşyrylýan hakyna tutma boýunça iş bilen baglanyşykly alynýan hak-heşdege şol Döwletde salgyt salnyp bilner.

16-njy madda **Direktorlaryň galam haklary**

Bir Şertleşýän Döwletiň dahyllysynyň beýleki Şertleşýän Döwletiň dahyllysy bolup durýan kompaniýanyň direktorlar geňeşiniň agzasy hökmünde direktorlaryň alýan galam haklaryna we beýleki şoňa meňzeş töleglerine şol beýleki Döwletde salgyt salnyp bilner.

17-nji madda **Artistler we sportsmenler**

1. 14-nji we 15-nji maddaryň düzgünlerine garamazdan, bir Şertleşýän Döwletiň dahyllysy tarapyndan teatr, kino, radio we telewideniýe artisti ýa-da sazanda ýaly sungat işgäri hökmünde ýa-da sportsmen hökmünde onuň sonuň ýaly beýleki Şertleşýän Döwletde amala aşyrylýan şahsy işinden alýan girdejisine şol beýleki Döwletde salgyt salnyp bilner.

2. Eger sungat işgäriniň ýa-da sportsmeniň şol öz işinde şahsy işinden alýan girdejisi sungat işgäriniň ýa-da sportsmeniň özüne däl-de, başga tarapa hasaplanyp geçirilýän bolsa, şeýle girdejä 7-nji, 14-nji we 15-nji maddalaryň düzgünlerine garamazdan, sungat işgäriniň ýa-da sportsmeniň işiniň amala aşyrylýan Şertleşýän Döwletinde salgyt salnyp bilner.

3. Eger şol Döwlete barylmany dolulygyna ýa-da esasan beýleki Şertleşýän Döwletiň jemgyýetçilik gaznalaryndan, onuň edara ediş çäk birliklerinden ýa-da ýerli häkimiýet edaralaryndan, Malaýziýanyň ygtyýarly döwlet edarasından maliýeleşdirilýän bolsa, Şertleşýän Döwletde amala aşyrylýan işden alynýan hak-heşdek ýa-da peýda babatda 1-nji we 2-nji bölümleriň düzgünleri ulanylmaýar. Şeýle halatda hak-heşdege ýa-da peýda diňe şol sungat işgäriniň ýa-da sportsmeniň dahyllysy bolup durýan Şertleşýän Döwletinde salgyt salynýar.

18-nji madda **Pensiýalar**

19-njy maddanyň 2-nji bölümüniň düzgünlerini nazara almak bilen, Şertleşýän Döwletiň dahyllysyna hakyna tutma boýunça geçen iş bilen

baglanyşkyly tölenýän pensiyalara we beýleki soňa menzesh hak-hesdeklere diňe şol Döwletde salgyt salymmaga degişlidir.

19-njy madda Döwlet gullugy

1. a) Pensiyadan başga, Şertleşýän Döwletin ýa-da onuň edara ediş gäk birliginin ýa-da yerli häkimiyet edaralarynyň ýa-da ygtyyarly döwlet edarasynyň şol Döwlete ýa-da onuň edara ediş-gäk birligine ýa-da yerli häkimiyet edarasyna ýa-da ygtyyarly döwlet edarasyna edilyän hyzmatlar babatda islendik şahsy tarapa töleýän hak-hesdeginе diňe şol Döwletde salgyt salynýar.

b) Emma hyzmatlar şol Döwletde edilyän bolsa we şahsy tarap şol Döwletin dahyllysy bolup durýan bolsa, ol:

(i) şol Döwletin milli tarapy bolup durýan bolsa; ýa-da

(ii) diňe hyzmatlary etmek maksady bilen şol Döwletin dahyllysy bolmadyk bolsa, şeýle hak-hesdege diňe beýleki Şertleşýän Döwletde salgyt salynýar.

2. a) Şertleşýän Döwlet ýa-da edara ediş-gäk birligi ýa-da yerli häkimiyet edarasы ýa-da ygtyyarly döwlet edarasы ýa-da olaryň doreden gazzalary tarapyndan şol Döwlete, ýa-da onuň edara ediş-gäk birligine, ýa-da yerli häkimiyet edarasyna ýa-da ygtyyarly döwlet edarasyna edilyän hyzmatlar babatda islendik şahsy tarapa tölenýän islendik pensiya diňe şol Döwletde salgyt salynýar.

b) Emma eger şahsy tarap şol Döwletin dahyllysy we milli tarapy bolup durýan bolsa, şeýle pensiya diňe beýleki Şertleşýän Döwletde salgyt salynýar.

3. 15-nji, 16-njy we 18-nji maddalaryň düzgünleri telekeçilik işini amala aşyrmak bilen baglanyşkyly edilyän hyzmatlar babatda hak-hesdege we pensiyalara Şertleşýän Döwlet ýa-da onuň edara ediş-gäk birligi, ýa-da yerli häkimiyet edarasы ýa-da ygtyyarly döwlet edarasы tarapyndan ulanylar.

20-nji madda Talyplar we aspirantlar

Bir Şertleşýän Döwletin beýleki Şertleşýän Döwlete gelmezinden öň gönüden-göni dahyllysy bolup durýan we şol beýleki Döwletde diňe:

(a) şol beýleki Döwletde ykrar edilen Uniwersitetin, kollejin, mekdebin ýa-da islendik beýleki ykrar edilen umumy bilim edarasynyň talyby hökmünde,

(b) biznes ýa-da tehniki stažýor hökmünde, ýa-da

(ç) okuw, barlaglary geçirmek, ýa-da hünär derejesini ýokarlandyrmak maksatlary üçin Şertleşýän Döwletleriň biriniň Hökümetinden alynýan ýa-da ylmy, bilim, dini ýa-da haýyr-sahawat guramalaryndan, ýa-da Şertleşýän Döwletleriň biriniň Hökümetinden tehniki ýardam maksatnamasy boýunça alynýan granty, talyp haklaryny ýa-da hak-heşdekleri alýan hökmünde bolýan şahsy tarap,

şol beýleki Döwletde:

(i) ýaşamak, okamak, bilim almak, barlag geçirmek ýa-da stažirovka geçmek maksatlary üçin daşary ýurtdan alnan tölegleriň möçberleriniň ählisi babatda; we

(ii) grantlar, talyp haklary ýa-da hak-heşdekler görnüşindäki pul möçberleri babatda salgytlardan boşadylar.

21-nji madda **Beýleki girdejiler**

1. Şertleşýän Döwletiň dahyllysynyň şu Ylalaşygyň öňki maddalarynda garalmaýan girdejileriniň görnüşlerine olaryň döremeginiň çesmesine garamazdan diňe şol Döwletde salgyt salynmaga degişlidir.

2. Eger şeýle girdejileri alýan tarap bir Şertleşýän Döwletiň dahyllysy bolup durmak bilen, beýleki Şertleşýän Döwletde telekeçilik işini onda ýerleşýän hemişelik wekilçiliginiň üsti bilen amala aşyryýan ýa-da şol beýleki Döwletde ol ýerde ýerleşýän hemişelik binýadyndan garaşsyz şahsy hyzmatlary edýän bolsa we şolar bilen baglanyşykly girdeji alnan hukuk ýa-da emläk hakykatdan-da şeýle hemişelik wekilçilik ýa-da hemişelik binýat bilen baglanyşykly bolsa, 1-nji bölümiň düzgünleri 6-njy maddanyň 2-nji bölümünde kesgitlenen gozgalmaýan emläkden alnan girdejilerden başga girdejiler babatda ulanylmaýar. Şeýle halatda ýagdaýlara baglylykda 7-nji maddanyň ýa-da 14-nji maddanyň düzgünleri ulanylýar.

22-nji madda **Iki gezek salgyt salynmagyny aradan aýyrmak**

1. Eger bir Şertleşýän Döwletiň dahyllysy şu Ylalaşygyň düzgünlerine laýyklykda beýleki Şertleşýän Döwletde salgyt salnyp bilinjek girdejini alýan ýa-da maýa eýe bolsa, birinji agzalan Döwlet şulara mümkinçilik berer:

a) şol dahyllynyň girdeji üçin salgydyndan şol beýleki Döwletde tölenen girdeji üçin salgyda deň möçberdäki pul möçberini hasaplap aýyrmaga;

b) sol dahyllynyň maya üçin salgıdyndan sol beýleki Döwletde tolenen maya üçin salgıda deň möçberdäki pul möçberini hasaplap ayyrtmaga.

Bu hasaplap ayyrmalar islendik ýagdayda hasaplap ayyrlymanyň berlen wagtyna çenli ýagdaylara baglylykda sol beýleki Döwletde salgıt salnyp bilinjek girdejä ya-da maya degişli hasaplaman girdejiden ya-da mayadan salgıdyň böleginden geçmeli däldir.

2. Eger Ylasgyň islendik düzgüniňe laýyklykda bir Şertleşän Döwletin dahyllysynyň alan girdejisini ya-da mayasy sol Döwletde salgıtdan boşadylan bolsa, muňa garamazdan sol Döwletin girdejisiniň ya-da mayasynyň galan bölegine salgıdyň möçberini hasaplamananda salgıtdan boşadylan girdejinini ya-da mayany nazara almalydyr.

3. Şu maddanyň maksatlary üçin salgıt salmakdan ya-da ýenilliklerden boşatmagyň yok ýagdayynda, şonuň bilen baglylykda bu pul möçberini Türkmenistanyň ýenillikli düzgün haknydakı kanunlarynyň esasynda tolenmeyän halatynda, Türkmenistanyň salgıdy Türkmenistanyň salgıdy hökmünde tolenlip bilinjek islendik pul möçberini öz içine alýar diýlip hasaplanar.

4. Şu maddanyň maksatlary üçin Şertleşän Döwletin biriniň dahyllysy tarapyndan alynyan, şu Ylasgyga laýyklykda beýleki Şertleşän Döwletde salgıt salnyp bilinjek peýda, girdeji ya-da bahanyň artmagy we şeýle dahylla degişli maya sol beýleki Şertleşän Döwletin hasy-da bolsa bir eyesi tarapyndan alnan ya-da oňa degişli hasaplanmalydyr.

23-nji madda Kemsitmezlik

1. Bir Şertleşän Döwletin milli taraplary beýleki Şertleşän Döwletde sol beýleki Döwletin milli taraplarynyň sol ýagdaylarda, hususan-da, rezidensiya nukdaynazarýndan sezewar edilyän ya-da sezewar edilip bilinjek salgıt salmadan we onuň bilen baglylykly borçnamalardan başga ya-da has agyr salgıt salma ya-da onuň bilen baglylykly borçnama sezewar edilmez. 1-nji maddanyň düzgünlerine garamazdan, sol düzgün Şertleşän Döwletin biriniň ya-da ikisiniň hem dahyllylary bolup durmayan şahsy taraplar babatda-da ulanylyar.

2. Şertleşän Döwletin biriniň dahyllysy bolup durýan, raýatlygy yok taraplar Şertleşän Döwletin hiç birinde-de şeýle ýagdaylarda degişli döwletin raýatlyryna, hususan-da, hemişelik bolýan ýeri babatda degişli bolan ya-da degişli bolup bilinjek salgıt salma we degişli talaplar bilen deňesdirilende başga ya-da has agyr görnüşli salgıt salma sezewar edilmeli däldir ya-da olara salgıt salma bilen baglylykly hasy-da bolsa bir talaplar bildirilmeli däldir.

3. Bir Şertleşýän Döwletiň kärhanasynyň beýleki Şertleşýän Döwletde bar bolan hemişelik wekilçiligine salgyt salma şol beýleki Döwletde şoňa meňzeş işi amala aşyryan kärhanalara salgyt salmadan pes däl derejede amatly bolmalydyr. Bu düzgün bir Şertleşýän Döwleti olaryň öz hususy dahyllylaryna berýän haýsy-da bolsa bir şahsy ýeňilliklerini, hasaplap aýyrmalaryny we salgyt salmak boýunça ýeňilliklerini olaryň raýatlyk statusy ýa-da maşgala borçnamalary esasynda beýleki Şertleşýän Döwletiň dahyllylaryna bermäge borçly edýän hökmünde düşündirilmeli däl.

4. Bir Şertleşýän Döwletiň maýasy dolulygyna ýa-da bölekleyin bir ýa-da birnäçe dahylla degişli ýa-da beýleki Şertleşýän Döwletiň bir ýa-da birnäçe dahyllysy tarapyndan göni ýa-da gytaklaýyn gözegçilik edilyän kärhanalary birinji agzalan Döwletde birinji agzalan Döwletiň şoňa meňzeş beýleki kärhanalarynyň sezewar edilip bilinjek salgyt salmasýndan we onuň bilen baglanyşykly borçnamalaryndan has agyr ýa-da başga islendik salgyt salma ýa-da onuň bilen baglanyşykly islendik borçnamalara sezewar edilmeli däl.

5. 9-njy maddanyň 1-nji bölüminiň, 11-nji maddanyň 8-nji bölüminiň ýa-da 12-nji maddanyň 6-njy bölüminiň düzgünleriniň ulanylyan halatlaryndan başga halatlarda, bir Şertleşýän Döwletiň kärhanasy tarapyndan beýleki Şertleşýän Döwletiň dahyllysyna geçirilyän göterimler, roýaltiller we beýleki tölegler şeýle kärhananyň salgyt salynýan peýdasyny kesgitlemek maksady bilen, olar birinji agzalan Döwletiň dahyllysyna tölenip bilinjek ýagdaýyndaky ýaly şertlerde hasaplap aýyrmalara degişlidir. Bir Şertleşýän Döwletiň kärhanasynyň beýleki Şertleşýän Döwletiň dahyllysyna bergisi hem şuňa meňzeş ýagdaýda şol kärhananyň salgyt salynýan maýasyny kesgitlemek maksady bilen, birinji agzalan Döwletiň dahyllysyna bergisi ýaly şertlerde hasaplap aýyrmaga degişlidir.

24-nji madda **Özara ylalaşmak amaly**

1. Eger tarap Şertleşýän Döwletleriň biriniň ýa-da ikisiniň hem hereketleri oňa şu Ylalaşygyň düzgünlerine laýyk gelmeýän ýagdaýda salgyt salynmagyna getirýär ýa-da getirer diýip hasap etse, öz işini dahyllysy bolup durýan Şertleşýän Döwletiniň ygtyýarly edaralaryna ýa-da onuň bilen baglanyşykly ýagdaý 24-nji maddanyň 1-nji bölüminiň täsirine düşýän bolsa, milli tarapy bolup durýan Döwletiniň ygtyýarly edaralaryna garamaga şol Döwletleriň milli kanunçylygynda göz önünde tutulan gorag serişdelerine garamazdan berip biler. Arza Ylalaşygyň düzgünlerine laýyk däl ýagdaýda salgyt salynmagyna getirýän hereketler hakynda ilkinji habaryň berlen pursadyndan üç ýylyň dowamynda berilmelidir.

2. Eger ygytyarly edara arzany esasy hasapasa we eger onun özi kanagatlandyryjy gözgede gelip bilnese, Ylasyga layk gelmeyän salgyt salymagyndan gaça durmak maksady bilen, beyleki Şertesyan Döwletin ygytyarly edarasy bilen özara ylasyyp, meselani gözmäge galsar. Gazanylan islendik şerteslik Şertesyan Döwletin milli kanunçylygynda bar bolan hasydyr bir wagtlayyn gäklendirmelere garamazdan yerine yetirilmelidir.

3. Şertesyan Döwletin ygytyarly edaralary özara ylasyk boýunça şu Ylasyk düşündirilende ya-da ulanylanda yuze çykyan meseleleri gözmäge galsar. Şeyle hem olar Ylasykda göz önünde tutulmayan halatlarda iki gezek salgyt salymagy aradan ayyrmak maksady bilen birek-birek bilen gneşip bilner.

4. Şertesyan Döwletin ygytyarly edaralary öñki bölümlere düşümekede ylasyk gizamnak maksady bilen birek-birek bilen göni aragatnasyk edip bilner. Eger ylasyk gizamnak üçin dilden pikir alysmagy guramak maksadalyk bolsa, şeyle alysmak Şertesyan Döwletin ygytyarly edaralarynyñ wekillerinden ybarat toparnyñ mejlisinin gäklarinde gecip bilner.

25-nji madda **Maglumatary alysmak**

1. Şertesyan Döwletin ygytyarly edaralary şu Ylasygyn düzgünleri yerine yetirmek ya-da Şertesyan Döwletin Ylasyga degişli salgytlar babadaky milli kanunçylygyny salgyt salmanyñ Ylasyga ters gelmeyän derejesinde yerine yetirmek üçin zerur bolan maglumatary alyşyrlar. Maglumatary alysmak 1-nji madda bilen gäklennemeyär. Şertesyan Döwletin alyan islendik maglumaty şol Döwletin milli kanunçylygynyñ gäklarinde alnan maglumatlar yaly derejede gizlin hasaplanýar we diñe Ylasygyn degişli salgytlary babarda apelyasiyalara baha bermek ya-da ygnamak, mejbury toletmek ya-da kazyyet yzarlamasy ya-da apelyasiyalara garamak bilen meşgullanýan adamlara ya-da edaralara (şol sanda kazyyetlere we dolandyryş edaralaryna) habar berilyär. Yokarda agzalan adamlar ya-da edaralar şol maglumatlary diñe şol maksatlar üçin ulanyrlar. Olar bu maglumatlary agyk kazyyet mejlisinin barsynda ya-da kazyyet çözgütleri kabul edilende äsgär edip bilner.

2. Hiç bir halatda 1-nji bölümin düzgünleri Şertesyan Döwletlere şu borjy yükleyän hökmünde düşündirilip bilmez:

a) şol ya-da beyleki Şertesyan Döwletin kanunçylygyna ya-da edara edis tejribesine ters gelýän edara edis gärlerini gecip bermek;

b) şol ya-da beyleki Şertesyan Döwletin kanunçylygy boýunça ya-da adaty edara edis tejribesinin barsynda alyp bolmayan maglumatlary bermek;

ç) haýsy-da bolsa bir söwda, telekeçilik, senagat, täjirçilik ýa-da hünär syryny, ýa-da söwda işini, ýa-da äşgär edilmegi döwlet syýasatyna (jemgyýetçilik tertibine) ters geljek maglumaty açjak maglumatlary bermek.

26-njy madda

Diplomatik wekilçilikleriň we konsullyk edaralarynyň agzalary

Şu Ylalaşygyň hiç bir düzgüni diplomatik wekilçilikleriň agzalarynyň ýa-da konsulluk edaralarynyň gullukçylarynyň halkara hukugynyň umumy kadalary bilen ýa-da ýörite ylalaşyklaryň esasynda bellenen salgyt ýeňilliklerine täsir etmeýär.

27-nji madda

Güýje girizmek

1. Şertleşýän Döwletler Ylalaşygyň güýje girmegi üçin zerur bolan içerki döwlet amallarynyň ýerine ýetirilendigi barada diplomatik ýollar bilen notalar alyşmak arkaly birek-birege habar berer. Şu Ylalaşyk soňky ýazmaça habarnamanyň alnan senesinden güýje girýär we onuň düzgünleri:

a) Türkmenistanda:

(i) çeşmeden alynýan salgytlar – Ylalaşygyň güýje giren ýylyndan soňraky senenama ýylynyň 1-nji ýanwaryndan we ondan soň tölenýän girdejileriň möçberlerinden salgytlar babatda; we

(ii) girdejiler üçin beýleki salgytlar – Ylalaşygyň güýje giren ýylyndan soňraky senenama ýylynyň 1-nji ýanwaryndan we ondan soňra başlanýan islendik salgyt ýyly üçin tölemäge degişli şeýle salgytlar babatda ulanylar;

b) Malaýziýada:

(i) Malaýziýanyň salgytlary – şu Ylalaşygyň güýje giren ýylyndan soňraky senenama ýylynyň 1-nji ýanwaryndan ýa-da ondan soňra başlanýan islendik ýyl üçin tölenmäge degişli şeýle salgytlar babatda, nebit işinden girdeji üçin salgyt muňa girmeyär; we

(ii) nebit işinden girdeji üçin salgyt – şu Ylalaşygyň güýje giren ýylyndan soňraky senenama ýylynyň 1-nji ýanwaryndan ýa-da ondan soňra başlanýan islendik ýyl üçin tölenmäge degişli şeýle salgyt babatda ulanylar.

28-nji madda

Hereketini bes etmek

Şu Ylalaşyk Şertleşýän Döwletleriň biri onuň güýjüni ýatyrýança güýjünde galýar. Şertleşýän Döwletleriň her biri Ylalaşygyň güýjüni onuň

güýjüniň ýatyrylýandygy baradaky habarnamany Ylalaşygyň güýje giren senesinden başylyk döwürden soňraky islendik senenama ýylynyň tamamlanmagyna azyndan alty aý galanda diplomatik ýollar arkaly bermek bilen ýatyryp biler.

Şeýle halatda Ylalaşyk şular babatda öz hereketini bes edýär:

a) Türkmenistanda:

(i) çeşmeden alynýan salgytlar – habarnama berlen ýyldan soňraky senenama ýylynyň 1-nji ýanwaryndan ýa-da ondan soňra tölenýän girdejileriň möçberlerinden salgytlar babatda;

(ii) girdejiler üçin beýleki salgytlar – habarnama berlen ýyldan soňraky senenama ýylynyň 1-nji ýanwaryndan ýa-da ondan soňra başlanýan islendik salgyt ýyly üçin tölenmäge degişli şeýle salgytlar babatda;

b) Malaýziýada:

(i) Malaýziýanyň salgytlary – habarnama berlen ýyldan soňraky senenama ýylynyň 1-nji ýanwaryndan ýa-da ondan soňra başlanýan islendik ýyl üçin tölenmäge degişli şeýle salgytlar babatda, nebit işinden girdeji üçin salgyt muňa girmeyär; we

(ii) nebit işinden girdeji üçin salgyt – habarnama berlen ýyldan soňraky senenama ýylynyň 1-nji ýanwaryndan ýa-da ondan soňra başlanýan islendik ýyl üçin tölenmäge degişli şeýle salgyt babatda.

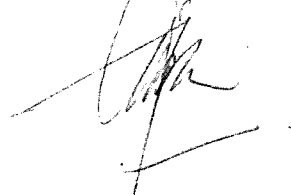
MUNY TASSYKLAMAK ÜÇIN oňa degişli derejede ygtyýarly edilen aşakda gol çekenler şu Ylalaşyga gol çekdiler.

Aşgabat şäherinde 2008-nji ýylyň 19-njy noýabrynda iki asyl nusgada her biri türkmen, malaýziýa, rus we iňlis dillerinde amal edildi, özi-de ähli nusgalaryň bir meňzeş güýji bardyr. Nusgalary düşündirmekte çaprazlyklar ýüze çykan halatda iňlis dilindäki nusga esas hökmünde alnar.

**Türkmenistanyň
Hökümetiniň adyndan**

**Malaýziýanyň
Hökümetiniň adyndan**

**Iki gezek salgyt salynmagyny aradan aýyrmak we girdeji
üçin salgytlary tölemekden ýüz dönderilmeginiň önüni
almak hakynda Türkmenistanyň Hökümeti bilen
Malaýziýanyň Hökümetiniň arasynda Ylalaşyga
TESWIRNAMA**

Iki gezek salgyt salynmagyny aradan aýyrmak we girdeji üçin salgytlary tölemekden ýüz dönderilmeginiň önüni almak hakynda Türkmenistanyň Hökümeti bilen Malaýziýanyň Hökümetiniň arasynda Ylalaşyga gol çekilen pursadynda iki Hökümet aşakdaky düzgünleriň şu Ylalaşygyň aýrylmaz bölegini düzýändigini barada ylalaşdy:

1. Şu Ylalaşygyň maksatlary üçin Ylalaşygyň maddalarynda ulanylýan «ygtyýarly edilen döwlet edarasy» adalgasy Malaýziýanyň Hökümetiniň islendik gurluşlaryny ýa-da kanunçylyga laýyklykda döredilen döwlet häsiýetli wezipeleri amala aşyrmaga ygtyýarly edilen tarapy aňladýar (Kärhanalar hakyndaky kanuna laýyklykda döredilen hökümet gurluşy ýa-da tarap muňa girmeyär).

2. 4-nji maddanyň 1-nji bölümi babatda

Malaýziýa babatda «Şertleşýän Döwletiniň dahyllysy» adalgasy Malaýziýanyň dahyllysy bolup durýan we çäk ýörelgesi boýunça salgyt salynmaga degişli taraplary öz içine alýar. Şol ýörelgä laýyklykda, dahyllysyna diňe Malaýziýadaky çeşmelerden alnan girdejiler babatda salgyt salynýar.

3. 7-nji maddanyň 1-nji we 2-nji bölümleri babatda

Şertleşýän Döwletleriň biriniň kärhanasynyň beýleki Şertleşýän Döwletde şol beýleki Şertleşýän Döwletde ýerleşýän hemişelik wekilçiliginiň üsti bilen işi amala aşyran halatynda şol hemişelik wekilçiligiň peýdasy şeýle peýdany hakyky işiň esasynda degişli etmek ýörelgesi boýunça kesgitlener.

Mysal üçin, hemişelik wekilçiligi bar bolan kärhana täjirçilik ýa-da ylmy maksatly enjamlary getirmek, oturtmak, gurnamak, haýsy-da bolsa bir işleri ýerine ýetirmek barada şertnamalary baglaşan halatynda şeýle hemişelik wekilçiligiň peýdasy şol hemişelik wekilçiligiň ýerleşýän Şertleşýän Döwletinde hakyky ýerine ýetiren işiniň ýörelgesinden ugur alnyp kesgitlener.

4. 11-nji maddanyň 4-nji bölümüniň «b» v kiçi bölümi babatda

EKSIM bank şol bankyň Malaýziýanyň kanunçylygyna laýyklykda döredilendiginiň we Malaýziýanyň Hökümeti tarapyndan esaslandyrylandygynyň esasynda Malaýziýanyň Hökümeti düşünjesiniň

täsirine düşýär diýlip düşünilýär. Diýmek, 11-nji maddanyň 3-nji bölümi döwlet wezipelerini ýerine ýetirmek maksatlary üçin däl amala aşyrylýan täjirçilik işi babatda ulanylmaz.

MUNY TASSYKLAMAK ÜÇIN oňa degişli derejede ygtyýarly edilen aşakda gol çekenler şu Ylalaşyga gol çekdiler.

Aşgabat şäherinde 2008-nji ýylyň 19-njy noýabrynda iki asyl nusgada her biri türkmen, malaýziýa, rus we iňlis dillerinde amal edildi, özi-de ähli nusgalaryň bir meňzeş güýji bardyr. Nusgalaryň arasynda çaprazlyklar ýüze çykan halatda iňlis dilindäki nusga beýleki nusgalardan ileri tutular.

**Türkmenistanyň
Hökümetiniň adyndan**

**Malaýziýanyň
Hökümetiniň adyndan**

YLALAŞYK 07.10.2009 ÝYLDA GÜÝJE GIRDI